

Sygn. akt *X Ga 461/15*

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, X Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący **SSO Barbara Przybyła – spr.**

SSO Grażyna Urban

SSR (del.) Żaneta Bloma – Wojciechowska

Protokolant: **Aleksandra Ciesińska**

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2016 r. w Gliwicach

na posiedzeniu jawnym sprawy

z wniosku **Komitetu Założycielskiego Ś. N.**

przy udziale **P. (...) Z.**

o wpis do rejestru

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawcę

od postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 20 sierpnia 2015 roku

sygn. akt GL. X Ns – Rej. KRS 11154/15/404

postanawia:

oddalić apelację.

SSO Grażyna Urban SSO Barbara Przybyła SSR (del.) Żaneta Bloma – Wojciechowska

X Ga 461/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd pierwszej instancji, po rozpoznaniu skargi na postanowienie referendarza sądowego oddalił wnioski z dnia 26 marca 2015 roku o wpis do rejestru stowarzyszeń stowarzyszenia nazwie (...).

W uzasadnieniu sąd pierwszej instancji wskazał, że w opinii organu nadzoru - P. (...)Z., złożonej w toku postępowania rejestrowego podniesiono między innymi, że przyjęta nazwa stowarzyszenia oraz zapis wskazujący, że celem stowarzyszenia jest rozbudzanie i ugruntowywanie świadomości narodowej Ś. stanowią próbę obejścia stanowiska Sądu Najwyższego kwestionującego istnienie narodu (...). Przyjęte przez wnioskodawcę w Statucie zapisy sugerują istnienie narodu (...), podczas gdy w polskim systemie prawnym, Ś. nie wymienia się zarówno wśród mniejszości narodowych jak i etnicznych.

Powołując się na treść 23 ust. 1 ustawy o KRS sąd dokonał oceny zgodności złożonych przez wnioskodawcę dokumentów z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa. W toku postępowania sąd wzywał wnioskodawcę do uzupełnienia i poprawienia dokumentów w sposób umożliwiający rejestrację stowarzyszenia.

Wezwanie doręczono wnioskodawcy w dniu 6 lipca 2015 r.

W odpowiedzi na wezwanie wnioskodawca stwierdził, że z § 7 ust. 1 Statutu nie wynika o jaką świadomość narodową chodzi, a zatem żądanie wykreślenia słów „świadomość narodowa Ś.” jest bezzasadne. Odnośnie do zobowiązania wskazania o jaką „inną działalność” chodzi w zapisie §8 pkt 11 statutu podniósł, że zbytnie skonkretyzowanie zapisów Statutu mogłoby doprowadzić do paraliżu stowarzyszenia, a kwestionowany zapis pozwala na stosowanie nowych form działania bez potrzeby zmian statutowych.

Odnośnie do zapisów § 15 ust. 2 b Statutu dotyczących postaw decyzji o pozbawieniu członkostwa, wnioskodawca wskazał, że określenie „wymagania statutowe” jest wystarczająco precyzyjne i pozwala na ocenę każdej sprawy indywidualnie.

Co do zapisów §15 ust. 2 pkt c dotyczącego odwołania od decyzji zarządy głównego o pozbawieniu członkostwa wskazywał, że określenie terminu do wniesienia odwołania nie musi być określone liczbowo, żeby określać czas na wzniesienie odwołania. .

W zakresie dotyczącym sposobu reprezentacji stowarzyszenia wnioskodawca wskazał, że §27 jest sformułowany w taki sposób, w jaki stowarzyszenie chciało go sformułować.

Odmawiając dokonania rejestracji stowarzyszenia Sąd pierwszej instancji powołał przepis art. 14 i 16. ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001 r., nr 79, poz. 855 j.t. ze zm.). Zgodnie z tymi przepisami Sąd rejestrowy odmawia zarejestrowania stowarzyszenia, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w ustawie.

a postanowienie o zarejestrowaniu wydaje po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą.”

Sąd wskazał, iż żaden akt prawny w Polsce nie posługuje się pojęciem „narodowości (...)” Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 3 stanowi, że „Rzeczpospolita Polska jest państwem jednolitym.”, a w art. 6 ust. 1 – „Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju. Również Preambuła Konstytucji RP odnosi się do Narodu Polskiego jako wszystkich obywateli Rzeczypospolitej.

Sąd wskazał, powołując się na treść art. 35 ust.1 Konstytucji, że polski system prawny zapewnia także ochronę i prawo do zachowania własnej tożsamości narodowej mniejszościom narodowym. Wskazał ustawową na definicję mniejszości narodowej w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz.U. z 2005r. Nr 17, poz. 141 z późn. zm.). Powołując się na uzasadnienie ustawy, w zakresie obejmującym ustawową definicję mniejszości narodowych, sąd wskazał iż w uzasadnieniu wskazano, że przy ustalaniu treści ustawy kierowano się również oczekiwaniami i postulatami wszystkich mniejszości narodowych w Polsce, które chciałyby mieć poczucie pewności i bezpieczeństwa wynikające z faktu, że ich prawa są mocno i wyraziście określone w akcie normatywnym. Przyjęcie ustawy jednoznacznie wskazywałoby też mniejszości objęte polityką Państwa Polskiego i wykluczałoby uzyskanie takiego statusu przez inne zbiorowości tworzone przez cudzoziemców lub też etnograficzne grupy należące do Narodu Polskiego.”

W oparciu o tak dokonaną wykładnię przepisów Sąd pierwszej instancji uznał, że Statut wnioskodawcy stwierdza istnienie „narodowości (...)”, zwłaszcza w § 1 w zakresie określenia nazwy stowarzyszenia jako (...) oraz w § 7 w zakresie celów stowarzyszenia ust. 1 określonych jako rozbudzanie i ugruntowywanie świadomości narodowości Ś., ust. 6 – propagowanie języka (...) (k.185-190).

W ustawie z dnia 06.01.2005r o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. Z 2005 r. nr 17, poz. 41 z późn. zm.) brak Ś. wśród mniejszości narodowych czy choćby etnicznych.

Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego sąd pierwszej instancji podkreślił, iż nazwa podmiotu nie może wprowadzać w błąd co do istnienia narodowości (...) (SN III SK 10/13) podobnie jak nie mogą wprowadzać w błąd zapisy statutu.

Powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w opisanym wyżej wyroku, a także na orzeczenie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 września 1997 r., (sygn. akt I ACa 493/97) sąd wskazał, że ani zapisy ustawy o mniejszościach narodowych ani powszechne odczucie społeczne nie pozwalają na uznanie istnienia narodowości (...), pomimo posiadania przez tę grupę obywateli silnego poczucia własnej odrębności kulturowej.

Przepis art. 2 ust. 2 ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, nie wymienia (...) mniejszości narodowej a zatem polski ustawodawca nie uznał Ś. jako mniejszości narodowej.

Powyższe zdecydowało o uznaniu postanowień statutu za niezgodne z art. 3 i 6 Konstytucji RP, oraz przepisem art. 2 ust. 2 ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym w zakresie, w jakim tworzy byt prawny Narodu (...). Sąd pierwszej instancji podzielił zastrzeżenia co do postanowień statutu w §1 i §7, zawarte w opinii P. (...) Z. (k.197-198).

Powołał się także na stanowisko Europejskiego Trybunału Praw Człowieka zawarte wyroku z 17 lutego 2004r. w sprawie G. i inni przeciwko P.(skarga nr (...)), w którym Trybunał stwierdził, że rejestracja stowarzyszenia jako organizacji mniejszości narodowej wywołałaby poważne konsekwencje dla innych grup etnicznych w Polsce, gdyby bowiem etniczna grupa Ś. nabyła status mniejszości narodowej przez procedurę rejestracji ich stowarzyszenia, zasada równości wobec prawa zostałaby naruszona a inne grupy etniczne obywateli polskich na przykład G., K.czy M. byłyby ewidentnie dyskryminowane.

Sąd wskazał także, że wnioskodawca nie usunął także innych przeszkód w rejestracji stowarzyszenia:

- nie doprecyzował zapisów § 8 pkt 11 Statutu wskazującego jeden ze sposobów realizacji celów stowarzyszenia, poprzez określenie o jaką „inną działalność” w tym zapisie chodzi,
- nie sprecyzował określonego w § 15 ust. 2 b Statutu kryterium nabywania i utraty członkostwa . W ocenie sądu były one niejednoznaczne, zapisy statutu nie powinny odnosić się w tym zakresie do ogólnie pojętych „statutowych wymogów” jako przyczyny ustania członkostwa i naruszają art. 10 ust. 1 pkt 4 Prawa o stowarzyszeniach
- nie sprecyzował zapisu §15 ust. 2 pkt c statutu, który nie pozwala na precyzyjne określenie terminu na wniesienie odwołania. W ocenie sądu powoduje to, że decyzje zarządu głównego nie zyskują nigdy przymiotu ostateczności, określenie terminu w procedurze odwołania jest jej immanentną częścią a brak ten uniemożliwia prawnie skuteczne funkcjonowanie tejże procedury,
- nie dokonał zmiany § 27 ust. 5 i 7 Statutu dotyczących sposobu reprezentacji Stowarzyszenia tak aby te zapisy były spójne. Sąd wskazał, że dyspozycje ust. 5 i ust. 7 są podobne (szerokie z prawnego punktu widzenia sformułowanie zawarte w ust. 5: "spraw związanych z oświadczeniem woli" pochłania zawarte w ust. 7 sformułowanie: "do ważności pism i innych dokumentów"), przewidują różne sposoby reprezentacji (w ust. 5 wymaga się uchwały zarządu, a więc decyzji podjętej kolegialnie przez członków tego organu, zaś w ust. 7 wymaga się podpisu prezesa zarządu). Sąd wskazał, że dla bezpieczeństwa obrotu prawnego należy wskazać, kto jest uprawniony do reprezentowania Stowarzyszenia i zakres reprezentacji.

W uzasadnieniu sąd wskazał na celowość rozważenia skreślenia § 27 ust. 6 Statutu, ponieważ zapis ten może w przyszłości utrudniać działanie Stowarzyszenia, albowiem przed złożeniem oświadczenia woli w sprawach majątkowych i związanych z działalnością gospodarczą zawsze konieczne będzie podjęcie uchwały przez Zarząd,

a nadto pojawić się może problem interpretacyjny ważności i skuteczności złożonego oświadczenia woli przez uprawnionych do reprezentacji członków Zarządu bez podjętej uchwały przez Zarząd, w przypadku nie skreślenia tego postanowienia konieczna byłaby jego zmiana i przyjęcie treści: „W sprawach majątkowych i związanych z działalnością gospodarczą wymagana jest uchwała Zarządu”. W uzasadnieniu sąd pierwszej instancji wskazywał też jaką treść, w ocenie sądu, winny mieć zapisy § 27 ust. 5, 6 i 7 statutu. Sąd stwierdził, że nie można zamieszczać w Statucie w zakresie regulacji sposobu reprezentacji stowarzyszenia zapisu dotyczącego możliwości wyznaczenia pełnomocnika, ponieważ nie jest on organem reprezentacji. Sposób reprezentacji stowarzyszenia, w odróżnieniu od pełnomocnika, stanowi element wewnętrznej struktury organizacyjnej osoby prawnej. Organ osoby prawnej działa za tę osobę a nie w jej imieniu jak pełnomocnik .

W apelacji od powyższego postanowienia wnioskodawca wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i „nakazanie wpisanego stowarzyszenia”. Zarzucił, że sąd żądając wykreślenia z §7 ust.1 statutu słów „świadomość narodowa Ś.” wykazał niezrozumienie treści statutu. W ocenie skarżącego z takiego zapisu nie wynika , że chodzi o narodowość (...), co sugeruje sąd w uzasadnieniu a co nie wynika z zapisów statutu. Wymuszanie usunięcia takiego zapisu jest niedopuszczalne, bowiem byłaby to dyskryminacja osób narodowości polskiej jak i narodowości zawartych w ustawie o mniejszościach narodowych a mieszkających na Śląsku i określających się jako Ś..

Z kolei zapis §8 pkt 11 statutu pozwala na stosowanie powstałych nowych form działania bez potrzeby zmian statutowych. Jeśli faktycznie zaistnieje potrzeba podkreślenia niektórych zapisów to z czasem znajdą się one w statucie. Skarżący powoływał się na fakt , iż znane są mu stowarzyszenia, które zostały zarejestrowane lecz tego rodzaju zarzuty nie były podnoszone.

Za nieprzekonywujące uznał skarżący zarzuty sądu pierwszej instancji dotyczące zapisu §15 statutu. Zarzucił, iż określenie „wymagania statutowe” jest powszechnie stosowanym określeniem w statutach stowarzyszeń i są one uznawane za wystarczająco precyzyjne.

Za niezasadny w ocenie skarżącego uznać należało także zarzut dotyczący zapisu §15 pkt 2 c statutu, dotyczący terminu odwołania od decyzji zarządu głównego o pozbawieniu członkostwa w stowarzyszeniu do najbliższego zwyczajnego Walnego Zgromadzenia.

Skarżący zarzucił, iż stanowisko sądu, co do zapisów §27 statutu wykraczało poza zakres uprawnień sądu. Także w tym zakresie skarżący wskazał, że znane są mu stowarzyszenia posiadające zapisy o takiej treści.

Ponadto skarżący wskazał, że uzasadnienie sądu pierwszej instancji jest dość rozległe i jeśli przeoczono jakąś sprawę to jest gotów w każdej chwili się do niej ustosunkować.

Rozpoznając apelację Sąd ustalił i zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 368 kpc apelacja powinna zawierać między innymi zwięzłe przedstawienie zarzutów i ich uzasadnienie zarzutów. Stąd powoływanie się na skarżących na rozległość uzasadnienia sądu nie powoduje , iż apelacja może być rozpoznana w zakresie innym niż wynikająca z treści przedstawionych zarzutów z wyjątkiem nieważności postępowania co w sprawie nie miało miejsca.

Zgodnie z art. 378§1 kpc sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Stąd deklaracje skarżącego o gotowości odniesienia się do innych kwestii zawartych w uzasadnieniu nie mają znaczenia , bowiem sąd rozpoznaje sprawę w granicach apelacji.

S. zdaje się nie zauważać, że Sąd pierwszej instancji uznał za niedopuszczalne zarejestrowanie stowarzyszenia wskazując w pierwszej kolejności na zapisy §1 i 7 statutu to jest zapisy dotyczące nazwy stowarzyszenia (...) oraz cel określony jako rozbudzanie i ugruntowywanie świadomości narodowej (...).

Sąd odwoławczy w całości podziela przedstawione w uzasadnieniu sądu pierwszej instancji stanowisko odnośnie do tych zapisów statutu. .

Określona w §1 nazwa stowarzyszenia (...) oznacza „lud” lub „naród” (...), sugeruje zatem istnienie osób narodowości (...).

Szanując subiektywne poczucie części Ś. co do istnienia narodowości (...), sąd ma obowiązek działania w granicach stanowionego prawa, na treść którego nie ma wpływu.

Jeśli chodzi o mniejszości narodowe sąd ma obowiązek stosowania przepisów ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych, i to ta ustawa określa jakie grupy obywateli w Rzeczypospolitej Polskiej zostały przez ustawodawcę uznane za mniejszość narodową. Ustawodawca, wedle obecnie obowiązującego stanu prawnego, nie uznał istnienia narodu (...) a takie znaczenie należy nadać określonej w statucie nazwie „śląsko nacyjo”, niezależnie od tego, iż to określenie może być tłumaczone także jako „lud (...)”.

Zapisy statutu muszą być oceniane w świetle obowiązujących przepisów ustaw, to zaś powoduje, że nazwa a także cel stowarzyszenia o takiej nazwie polegający na rozbudzaniu i ugruntowywaniu świadomości narodowej Ś. uznać należało za zmierzające do obejścia przepisu art. 2 ust.1 ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych

Przepis ust. 2 art. 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym stanowi katalog zamknięty mniejszości, które zgodnie z ustawą zostały uznane za mniejszości narodowe. Brak w przepisach ustawy narodowości (...). Ustępy 3 i 4 definiują i wskazują na zamknięty katalog grup obywateli, które zgodnie z ustawą zostały uznane za mniejszości etniczne. Także w tym wypadku brak mniejszości etnicznej (...).

Z zapisów statutu wynika (§7 pkt 1) wynika, że celem stowarzyszenia jest „rozbudzanie i ugruntowywanie świadomości narodowej Ś.”.

Skarżący zarzucił, że z zapisu statutu nie wynika, że chodzi o narodowość (...). Skarżący pomija jednak, że dopiero z jego wyjaśnień wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że założenia statutowe miały na uwadze w istocie osoby narodowości polskiej i innych wskazanych w ustawie o mniejszościach narodowych mieszkających na Śląsku. Jeżeli w rzeczywistości celem stowarzyszenia ma być kształtowanie świadomości narodowej Ś. tj. narodowości polskiej lub innych wymienionych w ustawie o mniejszościach narodowych, to takie zapisy winy wynikać wprost z postanowień statutu a nie z wyjaśnień złożonych w toku postępowania rejestracyjnego przez członków komitetu założycielskiego. Obecne zapisy statutu na taką wykładnię zapisów §7 pkt 1 nie wskazują. Przemawia za tym zapis §1 statutu określający nazwę stowarzyszenia (...).

W cytowanym przez Sąd pierwszej instancji wyroku z dnia 5 grudnia 2013r. Sąd Najwyższy w sprawie III SK 10/13 (publ. OSNP 2015/1/17) wskazał, iż nazwa stowarzyszenia pozostawiona jest jego założycielom, jednak nie może ona wprowadzać w błąd, zwłaszcza co do istotnych kwestii społecznych oraz wpływających na prawa innych osób (art. 2 ust. 2, art. 9 oraz art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach, jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 ze zm.).

Określona §1 statutu nazwa stowarzyszenia w powiązaniu z określonym w §7 pkt 1 celem stowarzyszenia tymczasem mylnie sugeruje, że „rozbudowywanie i ugruntowywanie świadomości narodowej Ś.” dotyczy, zgodnie z nazwą stowarzyszenia „nację (...)”. Wobec dokonanej przez skarżących w apelacji wykładni tych zapisów, nazwę określoną w §1 i zapisy §7 pkt1 statutu uznać należy wobec tego za mylące, jeśli jak twierdzi skarżący, celem stowarzyszenia miało być ugruntowywanie i pobudzanie wśród Ś., narodowości polskiej i innych narodowości uznanych za mniejszości narodowe przez ustawę.

Przy ocenie dopuszczalności rejestracji stowarzyszenia o nazwie sugerującej istnienie grupy obywateli narodowości (...) należy mieć na uwadze, że stwierdzenie istnienia mniejszości narodowej wiąże się z dalszymi przywilejami .

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy⁽¹⁾ (Dz. U. z dnia 31 stycznia 2011r.) w art.197. § 1. pozwala komitetom wyborczym zrzeszonym w zarejestrowanych organizacjach mniejszości narodowych (a zatem także w stowarzyszeniach) na skorzystanie ze zwolnienia obowiązku uzyskania przez listy wyborcze co najmniej 5 % ważnie oddanych głosów w skali kraju, jako warunku do udziału w podziale mandatów (art. 197 w związku z art. 196 kodeksu wyborczego). Stąd zarejestrowanie stowarzyszenia o nazwie , która sugeruje istnienie narodowości nie wskazanej w ustawie o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, stanowi nie tylko naruszenie tej ustawy ale także przyznanie przywilejów wyborczych przynależnych mniejszości narodowej, grupie obywateli , która wedle aktualnego stanu prawnego nie posiada takiego statusu.

Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z dnia 20 grudnia 2001 r. (skarga nr (...)) uznał za uzasadnioną odmowę rejestracji stowarzyszenia które poprzez rejestrację i nazwę uzyskałoby specjalny status i związane z nim przywileje w rozumieniu prawa wyborczego. Odmowa rejestracji w takiej sytuacji musi być uznana jako konieczna w społeczeństwie demokratycznym.

Za słuszną należało uznać dokonaną przez Sąd pierwszej instancji ocenę, iż obecne zapisy statutu zmierzają do obejścia prawa – art. 2 ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Wobec powyższego na mocy art. 58 k.c. winny być uznane za nieważne, co w konsekwencji w oparciu o przepis art. 16 ustawy prawo o stowarzyszeniach uzasadnia odmowę rejestracji stowarzyszenia.

Zgodnie z tym ostatnim przepisem Sąd rejestrowy wydaje postanowienie o zarejestrowaniu stowarzyszenia po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą. Zgodnie z art. 14 tej ustawy sąd rejestrowy odmawia zarejestrowania stowarzyszenia, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w ustawie. Badanie przez sąd rejestrowy wymogów określonych w art. 16 ustawy Prawo o stowarzyszeniach polega na dokonaniu ustaleń, co do zgodności statutu z przepisami prawa, spełnienia wymagań ustawowych przez założycieli, prawidłowości przeprowadzenia zgromadzenia założycielskiego oraz poprawności wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego.

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach wskazuje także wymagania statutu. Zgodnie z art. 10 należą do nich obowiązek (pkt 3) określenia celów i sposoby ich realizacji oraz (pkt 4) sposobu nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków, (pkt 6) sposobu reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności jego uchwał.

Przepis § 8 pkt 11 statutu przewidujący, iż stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez inną działalność pozwalającą realizować cele stowarzyszenia, a możliwą w ramach prawa w istocie prowadzi do stwierdzenia, że „stowarzyszenie realizuje swoje cele poprzez” (wstępna część §8) „działalność pozwalającą realizować cele” (§8 pkt11) zwiera zatem błąd logiczno- językowy, a w konsekwencji nie santonowi określenia sposobu realizacji celów stowarzyszenia. Gdyby, jak chce skarżący, takie określenie uznać za wystarczający opis realizacji celów stowarzyszenia, należałoby uznać za dopuszczalny opis sposobu realizacji celów zapis „wszelka działalność dopuszczalna w granicach prawa”. Tymczasem przepis art. 10 ust.1 pkt3 nakazuje, aby w statucie był określony sposób realizacji celów. Tylko wskazanie konkretnego sposobu realizacji celu, pozwala na ocenę w trakcie procesu rejestracji stowarzyszenia czy założony sposób realizacji celu jest prawnie dopuszczalny. Wszak za dopuszczalne w granicach prawa jest także wystawianie kandydatów w wyborach. Rejestracja stowarzyszenia o nazwie (...) pragnącego rozbudzać i ugruntowywać bliżej nieokreśloną w statucie „świadomość narodową Ś.” mogłoby prowadzić i do takiego wniosku, że dotyczy to także narodowości (...).

Sąd rozpoznający apelację nie podziela natomiast stanowiska sądu pierwszej instancji zarzutów dotyczących zapisu §15 pkt 2b określającego przyczyny utraty członkostwa. Statutowe wymagania członkostwa określa bowiem §10 i 11 statutu a obowiązki członków §14 . To niespełnienie tych wymagań stanowi wedle statutu przyczyny utraty członkostwa.

Wbrew zarzutom skarżącego zapis §15 pkt 2c nie spełnia wymagania polegającego na określeniu prawa odwołania się od decyzji o pozbawieniu członkostwa. Ten zapis statutu pozwala na odwołanie się od decyzji do najbliższego

zwyczajnego walnego Zgromadzenia. Zapis ten wskazuje organ do którego odwołanie może być skierowane lecz tylko pozornie określa termin. Statut przewiduje, bowiem że zwyczajne zgromadzenie odbywa się raz w roku (§17 okt4) a w zawiadomieniu o walnym zgromadzeniu podaje się porządek obrad (§17 pkt3). W statucie brak zapisów pozwalających na ustalenie, czy w związku z tym odwołanie może nastąpić na walnym zgromadzeniu, w sytuacji, gdy członkowie zgromadzenia zostali już powiadomieni o porządku obrad, kiedy zostanie rozpoznane odwołanie członka stowarzyszenia, w sytuacji gdy zgłosi odwołanie na zgromadzeniu a rozpoznanie nie zostało ujęte w porządku obrad i jego uczestnicy nie wyrażą zgody na zmianę porządku obrad.

Sąd dokonuje oceny w zakresie obejmującym sposób reprezentowania stowarzyszenia w zakresie niezbędnym dla uznania czy postanowienia statutu pozwalają na uczestnictwo w obrocie prawnym stowarzyszenia i wskazuje osoby upoważnione do jego reprezentowania.

Zgodnie z art. 17 ustawy prawo o stowarzyszeniach stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego. Zgodnie z art. 38 k.c. osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i w opartym na niej statucie.

Zatem rolą sądu rejestrowego była ocena czy zapisy statutu pozwalają na stwierdzenie, kto w imieniu stowarzyszenia jest umocowany do podejmowania czynności w jego imieniu.

Zgodnie z §20 statutu do kompetencji zarządu należy reprezentowanie stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu. Zgodnie z §19 ust.3 zarząd podejmuje uchwały zwykłą większością głosów przy obecności, co najmniej połowy członków zarządu. Zarząd składa się z 3 do 15 osób.

Zapis pkt 5 §28 stanowi, że w sprawach związanych oświadczeniem woli w imieniu stowarzyszenia wymagana jest uchwała zarządu, to samo dotyczy dyspozycji majątkowych. Jednocześnie pkt 7 §27 wskazuje, że do ważności pism i innych dokumentów wymagany jest podpis prezesa. Zapisy pomijają zatem fakt, iż oświadczenie woli osoby prawnej może być złożone zarówno ustnie jak i na piśmie. a zatem zapisy punktu 5 i 6 §27 nie pozwalają na jednoznaczne ustalenie, kto w imieniu stowarzyszenia w przypadku nie ustanowienia pełnomocnika może składać ustne oświadczenia woli a kto oświadczenia woli składane na piśmie i czy prezes zarządu może samodzielnie składać oświadczenia woli na piśmie w sprawach majątkowych.

Rolą sądu w postępowaniu rejestrowym jest zbadanie na mocy art. 23 ust. 1 ustawy o KRS, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa. Sąd nie był zatem uprawniony do wskazywania wnioskodawcy treści zapisów jakie winien posiadać statut lecz winien był ograniczyć się do oceny istniejących zapisów statutu i ich zgodności z przepisami prawa. Stąd za niedopuszczalne uznać należało te wskazania sądu pierwszej instancji które dotyczyły tego jaką treść winny mieć prawidłowe w ocenie sądu zapisy. Mimo to , z przyczyn opisanych wyżej apelacja nie mogła być uznana za uzasadnioną.

Skarżący powoływał się na fakt, iż znane są mu stowarzyszenia, które zostały zarejestrowane lecz tego rodzaju zarzuty nie były podnoszone. Ten zarzut nie mógł odnieść skutku, nie tylko z uwagi na jego ogólnikowość i brak wskazania tych stowarzyszeń, zatem gołosłowność tego zarzutu. Przede wszystkim rejestracja innego stowarzyszenia, w przypadku istnienia wadliwych zapisów statutu, nie daje podstaw do tego aby także inne podmioty mogły się powoływać na taką okoliczność. Przyjęcie za skarżącym, iż wadliwe orzeczenie wydanej w innej sprawie (nota bene bliżej nie określonej) daje podstawy do wdawania kolejnych wadliwych rozstrzygnięć nie może być zaakceptowane.

Mając na względzie powyższe okoliczności sąd po myśli art. 385 oddalił apelację jako bezzasadną.

SSO Grażyna Urban SSO Barbara Przybyła SSR del. Żaneta Bloma- Wojciechowska